

POLITTISESTI ja industria-
lisesti yhdistyneen köyhäli-
sien voimaa ei mikään mahti ma-
ailmassa kukista.

TOVERI

THE circulation of the Toveri
is greater than the combined
circulation of all other news-
papers printed in Astoria.

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

ORGAN OF THE FINNISH WORKERS IN THE WESTERN STATES. THE ONLY FINNISH DAILY IN THE WEST

No. 120

Keskiviikkona, toukok. 23 p.—Wed., May 23

KYMMENES VUOSIK. VOL. 10.—1917.

Suomen ruotsikot vaativat eroon Venäjästä

**Sotaministeri Kerensky saapunut uudestaan
Suomeen**

Tukholma, 22 p. toukok. — Helsingistä saapunut tieto ker-
too, että Suomen ruotsalainen
puolue on hyväksynyt päätöslau-
selman, jossa vaaditaan Suomen
kokonaan Venäjästä erottamista.

Pietari, 22 p. toukok. — Sota-
ja laivastoministeri Kerensky
matkusti Suomeen lyhyelle vie-
railu-käynnille, jonka jälkeen hän
tulee kiertämään sotarintamalla
joukkoja tarkastamassa ja selit-
tämässä sotaväelle hallituksen
kannan sekä kuinka tärkeää on
edelleen jäykästi taistella saksal-
aisia vastaan.

Portlandin vaalit

Porvarit yrittävät saada lakko-
vahdissa olon kiellettyksi.

Portland, 22 p. toukok. —
Kaupunginvaaleissa tulevan ke-
säkuun 4 päivänä tulee muitten
yleisäänestysten ohella äänestet-
täväksi ehdotus kaupungin jär-
jestysääntöihin lisämisestä
kiellon lakkoavahdin pidoon, lakko-
agitatsioonin harjoittamisen ja la-
konalaisten liikkeiden poikotee-
raamisen harjoittamiselle. Ehd-
dotus on aivan sama kuin joka
esitettiin lainlaatuajankunalle tä-
käläisen työnteettäjien liiton ta-
holta ja — jota ehdotusta ei kuit-
tenkaan saatu valtion laiksi.

Kaksitoista työläistä surmattu rau- tatiellä

Rahtijuna ajanut työläisiä kulet-
tavaan junaan, tappaen heti
kaksitoista ja loukaten vaaral-
lisesti kuusi.

Clarksburg, W. Va., toukok.
23 p. — Seurauksena täällä tä-
nään tapahtuneesta onnettomuu-
desta, jossa rahtijuna ajoi erä-
seen työläisiä kulettavaan ju-
naan, sai kaksitoista työläistä
surmansa heti ja kuusi loukkaan-
tui.

Virkanyrkrit sosialistien kimpussa

Indianapolissa sosialistipuolueen
valtioturvastossa toimittettu ko-
titarastus ja sosialisteja pi-
detty vankeudessa ilman mi-
tään syytöstä.

Indianapolis, Ind., 17 p. tou-
kok. — Yhdysvaltain virano-
maiset täällä ovat käyttäneet
Venäjän esiteltä hallitukselta
lainattuja tapoja vangitsemis-
listoja ja muita salapoliisin epä-
luulon alaisiksi joutuneita hen-
kilöitä säilömättä. Clintonissa
kotoisin oleva sosialisti Pollo on
ollut vangittuna viisi päivää il-
man mitään lainmukaista syy-
töstä häntä vastaan tekemättä.
Hänet saatiin vapaaksi vasta ha-
beas corpus lain nojalla. In-
dianapolissa kotoisin oleva so-
sialisti Scoville vangittiin syy-
tettynä "irtolaisuudesta" ja tästä
"rikoksesta" syytettynä vaadi-
tiin häneltä \$5,000 takuuta irti-
pääsemisen ehdoksi. Habeas
corpus-lain nojalla vaadittaessa
hän vapautettiin alennettui-
n takauksella \$500.

Amon niminen sosialisti oli vi-
ranomaisten kynissä vangittuna
ilman mitään syytöstä kokonai-
sen 5 tuntia, jolla ajalla häneltä
koetettiin "puristaa" ulos lu-
pauksia, että hän käyttäisi voi-
tavansa sosialisteihin pidättäk-
seen sosialistit enemmän "isä-
maallisina". Amon oli otettu
kiinni hänen levittäessään sosia-
listipuolueen ohjelmaa ja sota-
vastaisia lentolehtiä.

Socialistipuolueen virastossa

Seattlen vientikauppa suunnattomasti kohonnut

Seattle, Wash., toukok. 23 p.
— Tähkäläisen satamakonttorin
julkaisemista numeroista selviää,
että Seattlen vesiteitse kulkeva
kauppa on paljon kohonnut tä-
män vuoden ajalla, tehden se
keskimäärin 1,200,000 dollaria
päivää kohden. Kun verrataan
sitä saman ajan kauppaa viime
vuodella, niin saadaan tulokseksi
250,000 dollarin päivittäinen
nousu.

Kevätkaudet, varsinkin
maaliskuu, ovat yleensä viik-
kaimmat kauppakaudet. Vuo-
den neljän ensimmäisen kuukau-
den ajalla nousi tähkäläisten va-
rastojen kautta käynyt kauppa
144,073,529 dollariin. Verrattu-
na viime vuoden saman ajan
113,960,463 dollarin kauppaa, on
nousu tuntuva.

Tukholman rauhan- neuvottelukokous

**Amerikasta lähetetään kolme
edustajaa**

Chicago, 22 p. toukok. — So-
sialistipuolueen kansallismies-
työ on ilmoittanut, että puolueen
kansalliskomitean jäsenen kes-
ken toimitetussa äänestyksessä
on valittu puolueesta edustamaan
Tukholmassa rauhanneuvottelu-
kokouksessa Morris Hillquitt,
Victor Berger ja Algernon Lee.
Edustajia ei sitoda millään muil-
la eivästyksillä kuin puolueen
edustajakokouksen äsken hyväk-
symällä ohjelmalla.

Saksalaisten edustajien matka- lupa

Amsterdam, 22 p. toukok. —
Berliinistä on saatu tietää, että
Saksan hallitus on antanut kai-
kille sosialistien edustajille —
sekä enemmistö että vähemmistö
ryhmään kuuluville — matka-
passin Tukholmaan kansainväli-
sestä rauhanneuvotteluun mat-
kustusta varten. Vähemmistö-
ryhmään kuuluvalla edustajalla
Adolf Hoffmannilla kuitenkin kiel-
lettiin passi sillä syyllä, että hän-
tä syytettiin hallitusta vastaan
tarkoitettuun yleislakkoon kii-
hottamisesta. Lakkoagitatsio-
ni ei käynnissä Vapunpäivän ai-
koina.

PUOLAN KYSYMYS

Berlin, 22 p. toukok. — Viral-
lisesti on selitetty, että Itäval-
lan ja Saksan hallitus ovat tarkal-
leen yksimielisiä Puolan
hallitusasioitten järjestelyn suh-
teen.

Köpenhamina, 21 p. toukok.
— Böömin edustajahuoneen puo-
lalaisten edustajien ryhmä, on hy-
väksynyt äskettäin lausunnon,
joka suinkaan ei tule hyväksy-
tyksi Saksassa eikä Itävallassa.
Lausunnon mukaan puolalaiset vaati-
vat kaikkien puolalaisten yhdis-
tämistä luovuttamalla uudelle ja
itsenäiselle Puolalle alueet, joissa
asuu puolalaista väestöä. Samal-
la on puolalaisten ryhmä päättä-
nyt antaa epäluottamuslauseen
Itävaltan hallitukselle ja Itäval-
lan sekä Saksan hallituksia syy-
tettään epärehellisestä pelistä
puolalaisia vastaan.

Häränliha maksaa \$1 pauna Pariisissa

Paris, toukok. 22. — Härän-
lihan hinta Pariisissa on nyt \$1.00
paunalta, ja kalan, kasviksien ja
muiden ravintoaineiden hinnat
myös alati nousevat.

Täällä voimaansaatu sääntö,
joka mukaan asukasten on
oltava lihasta kaksi päivää vii-
kossa, aiheutti tavattoman tun-
goksen lihakaupoissa ja vei va-
rastor yhä äkkä. Rikkaat osta-
vat maksoivat mitä hyvänsä ja
tämä saattoi köyhemmät osteli-
jat puhelemaan terävästi heidän
asemastaan.

Saksalaiset menettä- neet 15,000 miestä kolmessa päivässä

Ranskalaiset valloittaneet Mo-
ronvillerin harjun verisessä
kolme päivää kestäneessä tap-
pelussa.

Pariisi, 22 p. toukok. — Viral-
lisesti on ilmoitettu, että ranska-
laiset ovat ottaneet haltuunsa
Moronvillerin harjun. Kolme
saksalaisten tekemää vastahyök-
kystä torjuttiin. 1,000 saksal-
aista on saatu vangiksi.

Lontoo, 22 p. toukok. — Rans-
kasta sotarintamasta ovat sano-
malehtien reporterit ilmoitta-
neet, että Moronvillerin harjun
taistelussa ovat saksalaiset kol-
men päivän kuluessa menettä-
neet kaikkiaan 15,000 miestä.

Kenraali Haig on ilmoittanut
rintamasta, että englantilaiset o-
vat keskittäneet joukkojaan juu-
ri suoritettujen hyökkäysten jäl-
keen.

Berlin, 22 p. toukok. — Viral-
lisesti on ilmoitettu, että eng-
lantilaiset olivat muutamien päi-
koin tehneet hyökkäyksiä saksal-
aisia vastaan, mutta epäonnis-
tuen yrityksissään. Miehiä men-
ettivät englantilaiset paljon.

Sotatarpeita kuljettanut laiva upotettu

Boston, 22 p. toukok. — Tanne
on saapunut tieto, että Leyland
linjan laiva Colonian, 6,440 ton-
nin kantoineen on kärsinyt haak-
sirikon Englannin rannikolla.
Laivalla oli täällä otettu lasti
— sotatarpeita, viilaa, puutava-
raa ja pumppua. Laivan ja las-
tin menettämisessä lasketaan
tulleen noin 2 milj. dollarin vah-
ingon.

Saksalaiset ilmailijat ahdistavat venäläisiä

Pietari, 22 p. toukok. — Viral-
lisesti on ilmoitettu, että saksal-
ainen ilmailija oli heittänyt
pommin Bessarabian pääkau-
pungin Kishinevin rautatiease-
malle. Yksi sotilas ja kaksi las-
tainta haavoittui.

Amerikalaista kulttuurita lkämiehetkin kelpaavat

Raiskauksesta syytetty neekeri
joutunut rosakajoukon käsiin,
joka poltti hänet elävältä; kah-
ta muuta neekeriä odottaa sa-
ma kohtalo.

New Orleans, La., toukok. 23 p.
— Eli Parsons niminen nee-
keri joutui täällä tänään kiit-
tyneen väkijoukon käsiin ja pol-
tettiin elävältä. Kun Parsons
oli sidottuna polttoröyryllä, tun-
nutti hän murhaneensa erään
Anoinette Rappel nimisen tytön-
sen jälkeen kuin oli ensin
raiskannut hänet, sekä ilmoitti
kahden muun neekerin nimet,
joiden sanoit olleen kanssarikol-
lisia.

Väkijoukko sai käsiinsä toi-
sen neekeristä, mutta jätti hä-
nen polttamatta siksi kunnes
löydät kolmannenkin, jolloin
valmistetaan kaksinkertainen ju-
hlallinen polttajaiset. Tämänpäi-
väisten polttajaisien kunniaksi
sulettiin melkein jokainen kaup-
pahuone Memphisissä ja naiset ja
lapsetkin yhtyivät polttajais-
joukkoon, joka tiemusaatossa
lauellen kulki paikalle.

Asevelvollisuuden vas- tustajia ahdistellaan

Suurvalamiehistö määrätty val-
mistelemaan valtiopetossyy-
töksiä.

Dallas, Tex., toukok. 22. —
Yhdysvaltain suurvalamiehistö
määräsi tuomari George W. Jack
eilen tutkimaan salaliittoa, joka
Yhdysvaltain oikeusdepartemen-
tin "etsiväin" väittämän mukaan,
on aikunut asevoimin vastustaa
asevelvollisuuslain soveltuttami-
sta luoteis-Texasissa. Kuusi van-
gittamista on toimitettu täällä
ja pari kolme läntisen Texasin
kaupungeissa.

Sanomalehtien posti- maksut kohotetaan tuntuvasti

Washington, D. C., toukok. 23 p.
— Toisen luokan postioikeuk-
sia nauttivat lähetykset tulevat
saamaan tuntuva lisätaakan
kannettavakseen, sillä vastikään
korjatuissa postiasetuksissa on
korotettu toisen luokan posti-
maksua. Alkuperäisessä vero-
lakiesityksessä esitettiin toisen
luokan postimaksuja korotetta-
vaksi puolella nykyisestä, mutta
sittemmin on yhteisessä neuvot-
telussa sovittu siitä, että niitä
kohotetaan asteittain, koheen
ne kahdessa ensimmäisessä piiri-
ssä puoleentoista senttiin paunal-
ta ja siitä aina ylemmäksi, ollen
korkein raja kahdeksan senttiä
paunalta.

Senaatissa on niinkään hyväk-
sytty esitys, jonka mukaan val-
tioiden välinen kauppakomissio-
ni saa täydellisen vallan rautai-
eväyten käytön järjestämi-
seksi sodan ajalla.

Työväen järjestäjä uhataan

Vancouver, Wash., toukok. 22.
— Kirvesmiesten union edustaja,
joka vielä uskaltaa tulla tällä-
selle kasarmialueelle järjestä-
seen ei-union kirvesmiehiä, jotka
ovat hallituksen palveluksessa
täällä, rakentaen kasarmilaitok-
sia, vangitaan ja asetetaan syyt-
teeseen maan "parhaiden etujen"
vastustamisesta.

Eräs Portlandin kirvesmiesu-
nion edustaja kävi täällä eilen,
vaatien miehiä liittymään järjes-
tykseen, kun kapteeni Otto Engle-
man kuuli tämän julkaisi hän
ukaasin, että järjestäjien on py-
sytävä pois kasarmialueelta, jos
tahtovat välttää vakavia seu-
rauksia.

Kaipa tämäkin kelpaisi Gom-
perille ja muille hänen kaltai-
silleen työväenluokan pettureille
uudeksi todistukseksi siitä, että
tässä maassa ei poljeta kansan-
valtaisuutta, kuten Saksassa!

Ikämiehetkin kelpaavat

New York, toukok. 23 p. —
Tähkäläinen värväystoimistojen
hoitaja majuri John H. Hughes
on ilmoittanut, että vapaaehtoi-
sia värväytyvien ikäraja, joka tä-
hän saakka on ollut 17—35 ikä-
vuosien välillä, on korotettu sy-
ten että nyt kelpaavat rekry-
teiksi kaikki 18—40 ikävuosien
välilläkin olevat.

Hiilipula johtuu rauta- teistä

Washington, D. C., toukok. 23 p.
— Federal Trade Commission-
in tänään julkaisemassa kerton-
muksessa selitetään vallitsevan
pehmeän kivihien puutteen johtu-
van rautateistä. Hiilentuotta-
jat (hiilikaviston omistajat)
käyttävät hyväkseen rautatie-
vaunujen puutetta ja korottavat
hiilen hintaa tavattomasti.

"Hiilestä ei ole puutetta", se-
litetään kertomuksessa edelleen.
Lake on "löytynyt vastauksen".
"Nykyisin käynnissä olevista
pehmeän hiilen kaivoksista voi-
daan saada riittävästi hiiltä ny-
kyisen kysynnän tyydyttämisek-
si, vaikkapa kysyntä suurensi
huomattavammassakin määräs-
sä."

Valtion laki ei ulotu merimiehiin

Washington, D. C., toukok. 23 p.
— Tänäntä antamallaan päät-
öksellä selitti ylioikeus että äs-
kettäin perustuslaillisesti selitet-
ty New Yorkin valtion työläis-
ten vaaranalaisuuslaki ei koske
niitä työläisiä jotka joutuvat
teollisuustapaturmien alaisiksi
New Yorkin valtion alueeseen
kuuluvilla vesillä purjehtivilla
laivoilla. Liittovaltioiden lait
ainoastaan ovat voimassa sellai-
sissa tapauksissa.

Venäjä vaatii liittolaisiaan tekemään rauhan

**Valloituspolitiikan puolesta kieltäydytään
taistelemasta**

Lontoo, 22 p. toukok. — Dai-
ly Expressin kirjeenvaihtaja on
Pietarista ilmoittanut että Ve-
näjä ja liittolaisten välillä on
käynnissä tärkeitä neuvotteluja
sodankäynnin päämäärän nudes-
taan tarkistamisesta. Venäjän
uusi ulkomaaministeri Terest-
shenko on kysymyksen suhteen
ollut neuvotteluissa liittolaisten
lähettien kanssa viime lauantai-
na tk. 19 p. ja on Venäjän ul-
komaaministeri koettanut saada
liittolaisia hyväksymään Venä-
jän hallituksen halun tehdä rau-
han ilman valloituksia ja sota-
kustannusten maksuja. Venä-
jän puolelta on tehty selväksi
liittolaisille, että vaikka Venäjä
ei tahdo tehdä erikseen rauhaa
se ei tule kannattamaan liito-
laisten nykyistä valloitusso-
taohjelmaa. Venäjän puolelta ul-
votaan, että liittoutuneet pitäisi-
vät uuden neuvottelukokouksen,
jossa tarkistaisivat sotaohjelman-
sa yhdenmukaiseksi Venäjän hy-
väksymän kannan kanssa.

Politiillisissa piireissä, joissa
on kannatettu entistä ulkoma-
ministeri Miljukoffia, levottomu-
della seurataan tapausten
kehitystä, mutta nämä aiheet
vaikuttavat mitään suurempaa
tuskintaa asioitten menoon.
Daily News'in Pietarissa kir-
jeenvaihtaja tietää kertoa, että
sotaministeri Kerensky on selit-
tänyt, että hänen olisi helpompi
saada Venäjän armeijassa ku-
ripito ja järjestyks uudestaan
voimaan, jos liittoutuneet tar-
kemmin määrittäisivät mitä var-
ten sotaa käydään. Väliaikaisen
hallituksen voimassa pysymisen
kirjeenvaihtajan saaminen tietoi-
sen mukaan riippuu kokonaan
siitä minkä aseman liittoutuneet
ottavat neuvotteluissa.

Lontoossa on puolivirallisesti
ilmoitettu, että liittoutuneet tu-
levat pitämään erikoisen neuvot-
telun Venäjän nykyisen aseman
johdosta, jossa päätetään miten
suhtautua Venäjään ja venäläis-
ten rauhanvaatimuksiin.

Köpenhamina, 22 p. toukok.
— Berliinissä ilmestynyt Vos-
sische Zeitung ennustaa, että Ve-
näjä aivan pian tulee tekemään
rauhan Saksan kanssa. Lehti
kehoittaa, että Saksan hallitus
mahdollisimman selvästi ilmaisi-
si ehdot, jotka se voi tarjota Ve-
näjälle ja että Venäjälle olisi lu-
vattava rahallista kannatusta
rauhanteon jälkeen.

Ranskan pääministeri kuulusteltavana

Edustajakamarin istuntojen al-
kamisessa esitettiin hallituksel-
le tavallista suurempi määrä
välikysymyksiä.

Pariisi, 22 p. toukok. — Pää-
ministeri Ribot joutuu koetta-
maan pian kapinittensa kestä-
vyyttä kun edustajakamari ko-
koontuu huomenna ja hallitus-
selle osoitetut monet välikysy-
mykset tulevat esille. Välikysy-
myksiä ajotetaan ottaa esille
suljetuissa istunnoissa, sillä e-
nimmit niistä koskevat sodan-
käyntiasioita. Ranskan edus-
tajakamariassa olevista kolmesta
neekerijäsenestä Blaise Daigue-
niminen tulee esittämään kysy-
myksen mihin ovat joutuneet
ranskalaiseen armeijaan värvä-
ytyt ja sotarintamaan viedyt nee-
kerisotilaat. Sosialistien johto-
mies Renaudel on ilmoittanut
haluavansa tietää mitä hallitus
aikoo tulevaisuuden varalle so-
dankäynnin suhteen. Samalla
on myöskin esitetty kysymyksiä
elintarpeitten jakamisesta, ruo-
katavaroista ja varastoista sekä
yleensä terveydenhoitoasioista.

Saksan vedenalaisso- dalle löytynyt 'vastaus'

Philadelphia, Pa., toukok. 22.
— Utielasta yleisöä huvitetaan
taas uudella kertomuksella ih-
meellisistä keksinnöistä.
Philadelphiaan lehdet kertoi-
vat tänään, että keksijä Simon
Lake on "löytynyt vastauksen".
Saksan vedenalaisodalle, kek-
sien 8,000 tonnin vedenalaisen
kauppalaivan", joka voi sukel-
lussissakin kulkea niin nopeasti,
ettei mikään vedenpinnalla kul-
keva laiva sitä saavuta ja on
niin mainio, ettei se uppoa".
Erään toukok. 10 p:nä \$10-
000,000 osakepääomalla lailliste-
tun, Merchant Submarine Co:n,
pitäisi ryhtyä rakentamaan näi-
tä laivoja. Niitä luullaan voita-
van valmistaa ensimmäinen neljän
kuun kuluessa ja sen jälkeen pari
kolme viikossa.

Unkarissa sotatarvike- työläiset lakossa

Tukholma, 22 p. toukok. —
Unkarista saatujen tietojen mu-
kaan jatkuu Budapestissa sota-
tarviketehtaila lakko, joka alkoi
Vapunpäivänä.

Canadan työväestö vastustaa asevelvol- lisuuspakkoa

Toronto, Ont., 21 p. toukok.
— Trades and Labor Congress-
in (Canadan työväen unioni-
keskusjärjestö) varapresidentti
James Simpson on liikkeellä ol-
leitten puhtien johdosta selit-
tänyt, että Canadan järjestyneet
työläiset tinkiämittomasti vastus-
tavat sotapalveluspakkoa. Lau-
suntonsa on Simpson antanut sen
johdosta, että Canadan virkämie-
het ovat uudestaan alkaneet pu-
hua sotaväen pakollisesta nostos-
ta sen jätystä kun sellainen hy-
väksyttiin Yhdysvalloissa.
Toronton sosialis-demokraat-
tisen puolueen organisaattoria A.
W. Mance on myöskin ilmoitta-
nut puolueensa vastustavan ase-
velvollisuuspakkoa.

Työläiset muuttavat m a a t a pelastuak- seen militarismilta

Spokane, Wash., toukok. 22.
— Täällä oleva Yhdysvaltain
siirtolaistarkastaja Alfred H.
Richardson valittaa, että asevel-
vollisuuslainsäädäntöä olevia ameri-
kalaista menee paljon Canadian
puolelle. Tätä kansanvaellusta
sanoo hän kestäneen jo viikko-
kausia. Canadian puolelta tulee
tänne nuoria miehiä yhtäläisesti.
Siirtolaistarkastajat Northpor-
tissa ovat sitä mieltä, että tämä
"hegira" (pako) rajan yli tar-
kottaa asevelvollisuuden välttä-
mistä.

Päästäkseen helpommin rajan
yli ovat monet canadalaiset, siir-
tolaistarkastajien mukaan, välttä-
neet olevansa amerikalaisia.

Kiinan ministeritkö eronneet?

Peking, 22 p. toukok. — Kai-
ki muut Kiinan ministeristön jä-
senet paitsi pääministeri Tuan-
shijui ovat eronneet virastaan.
Pääministeri on myöskin jo ai-
kaisemmin hoitanut sotaminis-
terin tehtäviä. Sotakysymyksen
tähden on ministerien kesken jo
pitemmän aikaa vallinnut erimie-
lisyyttä, jota on koetettu sovita-
taa.